

Učiteľ má horieť svetlom vlastným

DANIELA KODAJOVÁ a kol.

SLÁVA ŠĽACHETNÝM VI

Učiteľ je okno do sveta a života

Úvod / 11

DANIELA KODAJOVÁ / JÁN JURÁŠ

**Učitelia liptovskosielnickej ev. a. v. školy
od Tolerančného patentu do roku 1918 / 21**

VIERA KUNOVÁ

Samuel Jurkovič. Učiteľ za katedrou a kuchynským stolom / 47

JÁN GOLIAN

**Vznik Spoločnosti vychovávateľskej bratstva evanjelického učiteľského
na Orave / 67**

RASTISLAV STANČEK

**Ján Drahotín Makovický – slovenský evanjelický učiteľ
v polovici 19. storočia / 92**

ZDENKO DURIŠKA

**Od umelca k učiteľovi. Pedagogické pôsobenie Petra Michala Bohúňa
v Liptovskom Mikuláši / 110**

RASTISLAV MOLDA

**„Zahradník ľudských duší“ – pedagogické pôsobenia
Ľudovíta Orphanidesa / 130**

STANISLAV ŽIŠKA

**Bratislavský učiteľ Eduard Krajnák v národnom hnutí
na prelome 19. a 20. storočia / 155**

ĽUBOŠ KAČÍREK

Učiteľská rodina Ruppeldtovcov / 180

DANIELA FIAČANOVÁ

Učitelky – prvé akademické povolanie žien / 198

DANIELA KODAJOVÁ

Juraj Chorvát – kantor, národovec, hudobný skladateľ / 221

JAROSLAV CHORVÁT

TABLE OF CONTENTS

Teachers Should Emit Their Own Light

DANIELA KODAJOVÁ et al.

GLORY TO THE BIG-HEARTED VI

A Good Teacher is a Window onto the World and Life

Introduction / 11

DANIELA KODAJOVÁ / JÁN JURÁŠ

**Teachers at the Evangelical School of Augsburg Confession in Liptovská
Sielnica from the Patent of Toleration until 1918 / 21**

VIERA KUNOVÁ

**Samuel Jurkovič. Teachers behind a Teacher's Desk
and behind a Kitchen Table / 47**

JÁN GOLIAN

**Establishment of the Educational Fellowship
of Lutheran Teacher Brotherhood in Orava / 67**

RASTISLAV STANČEK

**Ján Drahotín Makovický – Slovak Evangelical Teacher
in the Mid-19th Century / 92**

ZDENKO DURIŠKA

**From Artist to Teacher. Teaching Activities of Peter Michal Bohúň
in Liptovský Mikuláš / 110**

RASTISLAV MOLDA

“Gardener of Human Souls” – Teaching Activities of Ľudovít Orphanides / 130

STANISLAV ŽIŠKA

**Bratislava Teacher Eduard Krajnák as Part of the National Movement at the
Turn of the 19th and 20th Centuries / 155**

ĽUBOŠ KAČÍREK

Ruppeldt Family – Family of Teachers / 180

DANIELA FIAČANOVÁ

Female Teachers – Women's First Academic Profession / 198

DANIELA KODAJOVÁ

Juraj Chorvát – Cantor, Nationalist, Composer / 221

JAROSLAV CHORVÁT

**Dva piliere evanjelickej Brezovej –
Ján Lichner (zakladateľ prvej slovenskej mešťianskej)
a Štefan Ciran (pán učiteľ, aj keď neučil) / 232**
SLAVOMÍR MICHÁLEK

**V službách štátu, vzdelávania a strany.
Karol Treský, František Vřeský a Pavol Teplanský: tri odlišné príklady
spolupráce učiteľov s agrárnu stranou v medzivojnovom období / 248**
MATEJ HANULA

**Štátne perpetuum mobile slovenského vzdelávania a školstva
– Ferdinand Písecký a učiteľský ústav v Modre / 275**

PETER MACHO

**Učitelia a politické zmeny v rokoch 1918/1919 – 1938/1939.
Prípad gymnázia v Banskej Štiavnici / 291**
KAROL HOLLÝ

Pavel Gallo a rozvoj slovenského školstva v medzivojnovom období / 322
ANNA BOCKOVÁ

ZÁVER / 347
DANIELA KODAJOVÁ – JÁN JURÁŠ

SUMMARY / 353

PRAMENE A LITERATÚRA / 359

AUTORI / 370

MENNÝ REGISTER / 374

OBRAZOVÁ PRÍLOHA / 382

TABLE OF CONTENTS

**Two Pillars of the Evangelical School in Brezová –
Ján Lichner (Founder of the First Slovak Civil School)
and Štefan Ciran (Teacher, Although He Did Not Teach) / 232**
SLAVOMÍR MICHÁLEK

**In the Services of the State, Education, and Party.
Karol Treský, František Vřeský and Pavol Teplanský: Three Different
Examples of Collaboration between the Teachers and the Agrarian
Party during the Interwar Period / 248**
MATEJ HANULA

**National Perpetuum Mobile of the Slovak Education System – Ferdinand
Písecký and Teaching Institute in Modra / 275**
PETER MACHO

**Teachers and Political Changes from 1918/1919 to 1938/1939.
The Case of a Grammar School in Banská Štiavnica / 291**
KAROL HOLLÝ

**Pavel Gallo and the Development of the Slovak Education System
in the Interwar Period / 322**
ANNA BOCKOVÁ

SUMMARY (SK) / 347
DANIELA KODAJOVÁ – JÁN JURÁŠ

SUMMARY (ENGL.) / 353

SOURCES AND LITERATURE / 359

AUTHORS / 370

NOMINAL INDEX / 374

PHOTOGRAPHIC SUPPLEMENT / 382